

3.5. ΟΡΙΑ / ΝΟΜΟΣ

Νόμος και όρια στην Παλαιά και Καινή Διαθήκη.

1. «Έχετε ακούσει πως δόθηκε η εντολή: “ν’ αγαπήσεις τον πλησίον σου και να μισήσεις τον εχθρό σου”. Εγώ όμως σας λέω: Ν’ αγαπάτε τους εχθρούς σας, να δίνετε ευχές σ’ αυτούς που σας δίνουν κατάρες, να ευεργετείτε αυτούς που σας μισούν, και να προσεύχεστε γι’ αυτούς που σας κακομεταχειρίζονται και σας καταδιώκουν».
2. Ο Θεός μίλησε στο λαό και είπε αυτούς τους λόγους:
  1. Εγώ είμαι ο Κύριος ο Θεός σου, που σε έβγαλα από την Αίγυπτο, τον τόπο της δουλείας. Δεν θα υπάρχουν για σένα άλλοι θεοί εκτός από μένα.
  2. Να τιμάς τον πατέρα σου και τη μητέρα σου[...]
  3. Μην κλέψεις.
  4. Να θυμάσαι την ημέρα του Σαββάτου, για να την ξεχωρίζεις και να την αφιερώνεις στον Κύριο. Έξι μέρες θα εργάζεσαι και θα κάνεις όλες τις εργασίες σου. Αλλά η έβδομη μέρα είναι μέρα ανάπαυσης, αφιερωμένη σ’ εμένα, τον Κύριο, το Θεό σου.
3. «Ποιος από σας, αν έχει ένα πρόβατο και το Σάββατο του πέσει σ’ ένα λάκκο δε θα το πιάσει να το βγάλει έξω; Ένας άνθρωπος είναι πολύ ανώτερος από ένα πρόβατο. Ο νόμος, λοιπόν, επιτρέπει να κάνουμε το καλό την ημέρα του Σαββάτου».
4. «Ο Κύριος κάλεσε το Μωυσή και του μίλησε μέσα από τη σκηνή του Μαρτυρίου. Τον διέταξε να δώσει στους Ισραηλίτες τις ακόλουθες εντολές:

Όταν κάποιος από σας προσφέρει ένα ζώο θυσία στον Κύριο, αυτό θα πρέπει να είναι βόδι, πρόβατο ή κατσίκι».
5. **Ο χρυσός κανόνας**

«Όλα όσα θέλετε να σας κάνουν οι άλλοι άνθρωποι, αυτά να τους κάνετε κι εσείς: σ’ αυτό συνοψίζονται ο νόμος και οι προφήτες»
6. Έχετε επίσης ακούσει την εντολή που δόθηκε παλιά στους προγόνους μας: να μη γίνεις επίορκος, αλλά να τηρήσεις τους όρκους που έδωσες στο όνομα του Κυρίου. Εγώ όμως σας λέω να μην ορκίζεστε καθόλου: [...] Το “ναι” σας να είναι ναι και το “όχι” σας να είναι όχι: [...]».
7. «Αν αμαρτήσσει από αμέλεια όλη η ισραηλιτική κοινότητα και παραβεί, χωρίς να το αντιληφθεί, μια από τις εντολές του Κυρίου, αν διαπράξουν κάτι απαγορευμένο και αποδειχθούν όλοι μαζί ένοχοι, τότε, μόλις αποκαλυφθεί η αμαρτία τους, η κοινότητα θα προσφέρει ένα μοσχάρι ως θυσία εξιλέωσης, και θα το οδηγήσουν μπροστά στη σκηνή του Μαρτυρίου».
8. «Μη νομίζετε πως ήρθα για να καταργήσω το νόμο ή τους προφήτες. Δεν ήρθα για να τα καταργήσω, αλλά για να τα πραγματοποιήσω».
9. «Ο νόμος του Κυρίου είναι τέλειος, ανανεώνει τη ζωή· η μαρτυρία του αληθινή, σοφό κάνει τον άσοφο».
10. «Να κάνω ό,τι είν’ ευχάριστο σ’ εσένα, Θεέ μου, επιθύμησα· ο νόμος σου να ’ναι στο βάθος της καρδιάς μου».
11. Γι’ αυτό, όταν προσφέρεις το δώρο σου στο ναό κι εκεί θυμηθείς πως ο αδερφός σου έχει κάτι

1. Rembrandt van Rijn (1659). Ο Μωυσής σπάει τις πλάκες με τις δέκα εντολές.

- εναντίον σου, άφησε εκεί, μπροστά στο θυσιαστήριο του ναού, το δώρο σου και πήγαινε να συμφιλιωθείς πρώτα με τον αδερφό σου, και ύστερα έλα να προσφέρεις το δώρο σου.
12. «Πόθησα να με σώσεις, Κύριε, κι είναι ο νόμος σου χαρά μου».
  13. «Έχετε επίσης ακούσει πως δόθηκε η εντολή: ν' ανταποδίδεις οφθαλμόν αντί οφθαλμού και οδόντα αντί οδόντος. Εγώ όμως σας λέω να μην αντιστέκεστε στον κακό άνθρωπο· αλλά αν κάποιος σε χτυπήσει στο δεξί μάγουλο, γύρισέ του και το άλλο».
  14. «Δώστε, λοιπόν», τους λέει, «στον αυτοκράτορα ό,τι ανήκει στον αυτοκράτορα, και στο Θεό ό,τι ανήκει στο Θεό».
  15. «Ν' αγαπάς τον Κύριο το Θεό σου μ' όλη την καρδιά σου, μ' όλη την ψυχή σου και μ' όλο το νου σου. Αυτή είναι η πρώτη και πιο μεγάλη εντολή. Δεύτερη, εξίσου σπουδαία με αυτήν: ν' αγαπάς τον πλησίον σου όπως τον εαυτό σου. Σ' αυτές τις δύο εντολές συνοψίζονται όλος ο νόμος και οι προφήτες».
  16. Αλίμονό σας, γραμματείς και Φαρισαίοι, υποκριτές, γιατί δίνετε στο ναό το ένα δέκατο από το δυόσμο, το άνηθο και το κύμινο, και δεν τηρείτε τις σπουδαιότερες εντολές του νόμου, τη δικαιοσύνη, την ευσπλαχνία και την πιστότητα. Αυτά όμως έπρεπε να κάνετε, χωρίς βέβαια να παραμελείτε κι εκείνα».
  17. «[...] Σας δίνω μια νέα εντολή, να αγαπάτε ο ένας τον άλλο. Όπως σας αγάπησα εγώ, να αγαπάτε κι εσείς ο ένας τον άλλο. Έτσι θα σας ξεχωρίζουν όλοι πως είστε μαθητές μου, αν έχετε αγάπη ο ένας για τον άλλο».
  18. «Μερικοί μεταξύ σας λένε: «Όλα μου επιτρέπονται». Σωστά· όλα όμως δεν είναι προς το συμφέρον».
  19. «Ξέρουμε όμως πως ο άνθρωπος δεν μπορεί να σωθεί με την τήρηση των διατάξεων του νόμου. Αυτό γίνεται μόνο με την πίστη στον Ιησού Χριστό.
  20. «Εμείς όμως ξέρουμε ότι ο νόμος είναι καλός, αν τον χρησιμοποιεί κανείς όπως πρέπει γνωρίζοντας και τούτο: Ότι ο νόμος δεν ορίστηκε για κείνον που κάνει ό,τι θέλει ο Θεός, αλλά για κείνους που δε λογαριάζουν το σωστό και το δίκαιο ούτε υποτάσσονται σ' αυτό».

«Τα χέρια τ' αδειανά»

Είδα αυτό το όνειρο:
Ένας άνθρωπος παρουσιαζόταν στο
κριτήριο του Κυρίου:
"Κοίταξε, Θεέ μου", του έλεγε·
"τήρησα τον νόμο σου", δεν έκανα
τίποτε το αισχρό, κακό ή αντίθρησκο.
Κύριε, τα χέρια μου είναι καθαρά".
- "Ασφαλώς, ασφαλώς", του
απαντούσε ο καλός Θεός..."αλλά είναι
άδεια".

Ραούλ Φολλερώ
Γάλλος ανθρωπιστής και
ιεραπόστολος του 20ού αι

Τα όρια ως παράγοντας ελευθερίας.

1. Παραδείγματα θρησκευτικού νόμου/θρησκευτικής εντολής:

α. Από τον Δεκάλογο

1. Να τιμάς τον πατέρα σου και τη μητέρα σου [...].
2. Μη φονεύσεις.
3. Μη μοιχεύσεις.
4. Μην κλέψεις.
5. Μην καταθέσεις ψεύτικη μαρτυρία ενάντια στους συνανθρώπους σου.
6. Μην επιθυμήσεις τίποτε απ' ό,τι ανήκει στο συνάνθρωπό σου [...].

β - «Αγάπα και κάνε ό,τι θες». (Ι. Αυγουστίνος)

2. Ελευθερία και υπακοή

Χωρίς ελευθερία λοιπόν η υπακοή είναι δουλεία και χωρίς υπακοή η ανθρώπινη ελευθερία δεν διαφέρει καθόλου από την αυθαιρεσία. [...] η ελευθερία προσφέρεται μόνο από το Θεό κι η υπακοή του ανθρώπου ανάγεται στο Θεό.

Γιούλτσης Β. Τ. (2011). Ελευθερία και υπακοή στην Ορθόδοξη Χριστιανική Ηθική.

3. Ανθρώπινη ελευθερία και θέλημα του Θεού

[...] Από τη μια πλευρά του νομίσματος δεσπόζει το προμηθεϊκό όραμα ενός ανθρώπου ελεύθερου από τους θεούς, ενός ανθρώπου που στις μέρες μας, μέσα από τις εξελίξεις στο χώρο της βιοτεχνολογίας, επιχειρεί να ελευθερωθεί ακόμη και από τα όρια που του θέτει η ίδια η βιολογική του φύση· που φιλοδοξεί να διαμορφώσει και να μεταμορφώσει το σώμα του, το φύλο του, τους απογόνους του, το περιβάλλον του, σύμφωνα με τις ιδιοσυγκρασιακές του προτιμήσεις. Και από την άλλη πλευρά το φωτεινό όραμα εκβάλλει στο σκοτεινό εφιάλτη ενός κόσμου και μιας ανθρώπινης ζωής που κυβερνάται από απρόσωπες οικονομικές, πολιτικές και πολιτισμικές δομές εξουσίας, έναν κόσμο που τη θέση της ελευθερίας παίρνει η θέληση για ισχύ και η συνακόλουθη ασυδοσία. [...] Η ελευθερία δεν συνίσταται στην ατελεύτητη δυνατότητα επιλογών, αλλά στη συγκρότηση μιας προσωπικότητας και ενός χαρακτήρα για τον οποίο συγκεκριμένες επιλογές απλούστατα δεν τίθενται ποτέ σε εσωτερική διαβούλευση.

[...] Θα πρέπει να εμβαθύνουμε λίγο ακόμη στην πνευματική παράδοση της εκκλησίας. Εκεί θα διακρίνουμε δύο βασικά στάδια σ' αυτή την πορεία. Στο πρώτο, ο άνθρωπος αρχίζει την προσπάθεια αποδοχής και εφαρμογής του Νόμου του Θεού ενώ παράλληλα μέσα του βαθιά κάτι δυσφορεί. Η προσπάθεια και ο αγώνας για την εφαρμογή του θελήματος του Χριστού γίνεται «μη θελούσης της καρδιάς». Αυτή είναι η κατάσταση την οποία με τόσο εξαιρετικό και σπαρακτικό ρεαλισμό περιγράφει ο απόστολος Παύλος στην επιστολή του προς Ρωμαίους: «Εσωτερικά συμφωνώ και χαίρομαι με όσα λέει ο νόμος του Θεού. Διαπιστώνω όμως πως η πράξη μου ακολουθεί έναν άλλο νόμο, που αντιστρατεύεται στο νόμο με τον οποίο συμφωνεί η συνείδησή μου [...]». Αν όμως ο άνθρωπος επιμένει στην προσπάθεια και τον αγώνα παρά τις αντιξοότητες [...], τότε η εσωτερική του κατάσταση αρχίζει σταδιακά, σχεδόν ανεπαίσθητα, να μεταβάλλεται και εισέρχεται στο δεύτερο στάδιο [...].

Γκανάς, π. Ευ. (2012). Ανθρώπινη ελευθερία και θέλημα του Θεού.

4. Μια νέα ζωή

Αντίθετα προς τις κοινωνίες που οργανώνουν τα διάφορα "πρέπει" σε κώδικα, σε σύστημα ηθικής, σκοπός της Εκκλησίας δεν είναι να προσφέρει ένα σύστημα ηθικής, δηλαδή λεπτομερείς καταλόγους καλών και κακών πράξεων ή κανόνες καλής συμπεριφοράς. Αυτό που προσφέρει είναι η δυνατότητα μιας νέας ζωής, που προκύπτει [...] από τη δημιουργία σχέσης με το Θεό. [...] Η Εκκλησία προτείνει στον άνθρωπο τον τρόπο ζωής της, για να αποφασίσει ο ίδιος ελεύθερα αν θα τον επιλέξει. Τον τρόπο ζωής της η Εκκλησία τον έχει καταγράψει σε σύντομες διατυπώσεις που ονομάζονται *δόγματα*. Ο πολύς κόσμος έχει την εντύπωση πως δόγμα είναι ένα αφηρημένο, εγκεφαλικό κι άσχετο προς την καθημερινή ζωή αξίωμα, που ο άνθρωπος πρέπει να το δεχτεί σαν ιδεολογία. Στην παράδοση της Εκκλησίας, όμως, δόγμα είναι η καταγραφή αληθειών που της έχουν αποκαλυφθεί και, ταυτόχρονα, η συμπύκνωση ενός τρόπου ζωής.

Τι σημαίνει π.χ. για τον άνθρωπο το Τριαδικό δόγμα; Αν είναι κάτι που ο πιστός καλείται να το δεχτεί απλώς λεκτικά ή εγκεφαλικά, τότε δεν φαίνεται ότι θα άλλαζε κάτι στη ζωή του ανθρώπου, αν τη θέση αυτού του δόγματος την έπαιρνε λ.χ. η αποδοχή ενός μονοπρόσωπου θεού. Αν δούμε, όμως, το δόγμα ως διατύπωση της εκκλησιαστικής εμπειρίας και ως μοντέλο τρόπου ζωής, θα βλέπαμε το εξής: Ο Θεός του Χριστιανισμού είναι Τριάδα, τρία Πρόσωπα ισότιμα μεταξύ τους, και το καθένα μοναδικό κι ανεπανάληπτο. Ο Θεός του Χριστιανισμού δεν είναι μια μοναχική ύπαρξη είναι μια αγαπητική συντροφιά αδιάκοπη και άφθαρτη. Καλώντας, λοιπόν, η Εκκλησία τον άνθρωπο να δημιουργήσει σχέση με το Θεό, τον καλεί να γίνει κοινωνός του τρόπου ζωής του Θεού. Να βιώσει, δηλαδή, ως καθημερινό τρόπο ζωής την αγάπη, την ισότητα, τη μοναδικότητα του καθενός και τη συνύπαρξη όλων. Ο Χριστιανός που σοβαρολογεί για την πίστη του σε Θεό Τριαδικό, δεν μπορεί να εγκολπωθεί ούτε τον ατομικισμό, ούτε και τη μαζοποίηση του ανθρώπου, των κοινωνιών και των πολιτευμάτων του.

Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο πρέπει να κατανοούνται και οι εντολές του Θεού που βρίσκονται στην Αγία Γραφή, καθώς και οι διάφοροι κανόνες της Εκκλησίας. Για να προσεγγίσουμε τη φυσιολογία και τη λειτουργία τους δε θα πρέπει να χρησιμοποιούμε δικανική ορολογία, αλλά μάλλον ιατρική. Οι εντολές, δηλαδή, δεν είναι ποινικοί νόμοι που αν παραβιαστούν θα επιβληθεί κάποια ποινή από κάποιον θεό δικαστή, αλλά μάλλον ιατρικές οδηγίες, όπως π.χ. η οδηγία ότι ο οργανισμός του ανθρώπου χρειάζεται νερό. Από κει και πέρα αρχίζει η προσωπική ευθύνη του καθενός. Αν κάποιος δεν προστρέξει στην πηγή, τα αποθέματα νερού στο σώμα του θα εξαντληθούν και θα πάθει αφυδάτωση. Η παραμέληση, δηλαδή, της ιατρικής αυτής οδηγίας οδηγεί σε κάποιο κακό, το κακό αυτό όμως είναι η συνέπεια μιας προσωπικής επιλογής - όχι ποινή την οποία επιβάλλει ο γιατρός ούτε, βεβαίως, η ίδια η πηγή! Όλες οι εντολές, δηλαδή, αφορούν την ύπαρξη του ανθρώπου και τους τρόπους σύνδεσής της με την πηγή της ζωής, δηλαδή το Θεό. Όσον αφορά τους περιορισμούς που φαίνεται να εμπεριέχουν, θα μπορούσαν να παρομοιαστούν και με τους περιορισμούς που οι αθλητές θέτουν στη ζωή τους προκειμένου να διατηρήσουν και να βελτιώσουν τη φυσική τους κατάσταση. Στην ουσία, δηλαδή, πρόκειται για ασφαλιστικές δικλίδες, που εξασφαλίζουν στον άνθρωπο την ελευθερία από τις δυνάμεις της φθοράς, του ατομικισμού και του θανάτου που караδοκούν να τον δουλώσουν.

Σχολικό βιβλίο Θρησκευτικών Γ' Λυκείου, ΔΕ 2, σ. 18-20.

5. Μάρκος Ερημίτης: «Και οι εντολές ακόμα, δεν ξεριζώνουν την αμαρτία - αυτό έχει κατορθωθεί μόνο με τον Σταυρό - αλλά διαφυλάσσουν τους όρους της ελευθερίας που μας δόθηκε» (PG 65,992).

Σχολικό βιβλίο των Θρησκευτικών της Γ' Λυκείου, σ. 22.

Νόμος Θεού και νόμος ανθρώπων.

1. Πραξ 5, 29: «Πειθαρχεῖν δεῖ Θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις»

[Μετάφραση: «Πιο πολύ πρέπει να υπακούμε στο Θεό παρά στους ανθρώπους»]

2. Πραξ 5, 12-28: Μέσω των αποστόλων γίνονταν πολλά εκπληκτικά θαύματα στο λαό. Οι πιστοί συνήθιζαν να συγκεντρώνονται όλοι μαζί στη Στοά του Σολομώντα. Από τους άλλους που ήταν στο ναό κανείς δεν τολμούσε να προσκολληθεί σ' αυτούς, όμως ο λαός τούς είχε σε μεγάλη υπόληψη. Όλο και περισσότερα πλήθη από άντρες και γυναίκες πίστευαν στον Κύριο και γίνονταν μέλη της εκκλησίας. Ακόμη και στις πλατείες έφερναν τους ασθενείς και τους ξάπλωναν σε κρεβάτια και σε φορεία, για να πέσει πάνω σε κάποιον απ' αυτούς έστω και η σκιά του Πέτρου όταν αυτός ερχόταν. Κι από τις πόλεις που ήταν γύρω στην Ιερουσαλήμ συνέρρεε το πλήθος, φέρνοντας αρρώστους κι άλλους που τους βασάνιζαν πνεύματα πονηρά· κι όλοι αυτοί γιατρεύονταν.

Οι απόστολοι οδηγούνται στο συνέδριο

Τότε ο αρχιερέας και όλοι όσοι ήταν μαζί του, δηλαδή αυτοί που ανήκαν στο κόμμα των Σαδδουκαίων, γεμάτοι φθόνο έπιασαν τους αποστόλους και τους έβαλαν στη φυλακή. Αλλά, τη νύχτα, ένας άγγελος Κυρίου άνοιξε τις πόρτες της φυλακής, τους έβγαλε έξω και τους είπε. «Πηγαίνετε στο ναό και κηρύξτε στο λαό το μήνυμα γι' αυτή την καινούρια ζωή». Αυτοί υπάκουσαν· πήγαν πολύ πρωί στο ναό και δίδασκαν. Στο μεταξύ, έφτασε ο αρχιερέας και οι δικοί του, συγκάλεσαν το συνέδριο και όλη τη γερουσία των Ισραηλιτών, και έστειλαν στη φυλακή να φέρουν τους αποστόλους. Όταν όμως πήγαν οι φύλακες, δεν τους βρήκαν στη φυλακή. Γύρισαν λοιπόν και ανάφεραν: «Τη φυλακή τη βρήκαμε κλεισμένη και καλά ασφαλισμένη· οι φύλακες στέκονταν μπροστά στις πόρτες· όταν όμως ανοίξαμε, δε βρήκαμε κανέναν μέσα». Μόλις άκουσαν τα λόγια αυτά, ο ιερέας και ο διοικητής της φρουράς του ναού και οι αρχιερείς απορούσαν κι έλεγαν τι να συνέβη με τους αποστόλους. Τότε έφτασε κάποιος και τους ανάγγειλε: «Οι άνθρωποι που βάλατε στη φυλακή, βρίσκονται στο ναό και διδάσκουν το λαό». Τότε ο διοικητής πήγε μαζί με τη φρουρά και τους έφερε, όχι με τη βία, γιατί φοβούνταν μη λιθοβοληθούν από το λαό.

Τους έφεραν λοιπόν και τους έβαλαν να σταθούν μπροστά στο συνέδριο. Ο αρχιερέας τούς ρώτησε: «Δε σας διατάξαμε να μη διδάσκετε για τον άνθρωπο αυτόν; Εσείς γεμίσατε την Ιερουσαλήμ με τη διδασκαλία σας, και θέλετε να ρίξετε πάνω μας το κρίμα για το θάνατο αυτού του ανθρώπου!»

1. Ελευθερία/Ελευθεροτυπία

ελευθερία 1. (α) η δυνατότητα αυτόβουλης και απεριόριστης δράσης σύμφωνα με τις επιθυμίες (κάποιου), η απουσία εξαναγκασμού ή καταπίεσης [...] ANT. ανελευθερία, εξάρτηση, δέσμευση (β) προσωπική ελευθερία ή δυνατότητα τού φυσικού προσώπου να κινείται ελεύθερα και να αναπτύσσει το πρόσωπο του ως προσωπικότητα· περιλαμβάνει όλες τις ειδικότερες εκφάνσεις ελευθερίας— σωματική, ψυχική, πνευματική, συνείδησης, βούλησης και έκφρασης, δημιουργίας, δράσης, επαγγελματική κ.λπ. 2. (συνεκδ.) κάθε επιμέρους δικαίωμα που συνδέεται με την ελευθερία: ατομικές | θρησκευτικές | συνδικαλιστικές ~ || ~ γνώμης | έκφρασης | τού συνέρχεσθαι (βλ. λ. συνέρχομαι) /τού συνεταιρίζεσθαι (βλ. λ. συνεταιρίζομαι)· ΦΡ. (α) ελευθερία τού λόγου το δικαίωμα τού ανθρώπου να εκφράζει ανεμπόδιστα τις σκέψεις, τις κρίσεις του (β) ελευθερία τού Τύπου η ελευθεροτυπία (βλ.λ.) (γ) ακαδημαϊκή ελευθερία 3. (ειδικότ.) η απουσία καθεστώτος ξένης κατοχής ή τυραννίας, η εθνική ή πολιτική ελευθερία [...] 4. η απουσία εμποδίων, η ευχέρεια [...]

ελευθεροτυπία: η ελευθερία του Τύπου, το δικαίωμα κάθε πολίτη ή ομάδας πολιτών να εκφράζει ελεύθερα τις απόψεις του μέσω του Τύπου. [ETYM. Μετάφρ. δάνειο από γαλλ. *liberté de la presse*].

Μπαμπινιώτης, Γ. (2002²). *Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας με σχόλια για τη σωστή χρήση των λέξεων*. Αθήνα: Κέντρο Λεξικολογίας.

2. Επίθεση στα γραφεία του Charlie Hebdo

Στις 7 Ιανουαρίου 2015 ολιγομελής ομάδα ενόπλων επιτέθηκε στα γραφεία του σατιρικού περιοδικού Charlie Hebdo στο Παρίσι της Γαλλίας. Ο απολογισμός της επίθεσης ήταν 12 νεκροί (ανάμεσά τους δύο νεκροί αστυνομικοί) και επτά τραυματίες. [...] Οι δράστες πραγματοποίησαν την επίθεση ανοίγοντας πυρ και κραυγάζοντας την φράση "Αλλάχ Ακμπάρ", δηλαδή ο Θεός είναι μεγάλος, στο όνομα του προφήτη του Ισλάμ.

[...] Ο πρόεδρος της Γαλλίας Φρανσουά Ολάντ χαρακτήρισε την επίθεση τρομοκρατική και πράξη ακραίας βαρβαρότητας. Από την πλευρά του το Ισλαμικό Κράτος χαρακτήρισε τούς δύο τρομοκράτες ήρωες.

Πλαίσιο

Το 2006, το εβδομαδιαίας κυκλοφορίας περιοδικό είχε προκαλέσει αντιδράσεις δημοσιεύοντας σατιρικά σκίτσα του Μωάμεθ τα οποία είχαν ήδη, προηγουμένως, δημοσιευτεί από τη δανική εφημερίδα Jyllands-Posten. Το 2011, μετά την κυκλοφορία ειδικού τεύχους με τον τίτλο Charia Hebdo το οποίο ασκούσε κριτική στην εκλογική νίκη του ισλαμιστικού κόμματος Εναντά στη Τυνησία, το σατιρικό περιοδικό αποτέλεσε αντικείμενο απειλών και επιθέσεων, ανάμεσά τους ένας εμπρησμός ο οποίος πραγματοποιήθηκε με τη ρίψη μιας βόμβας Μολότοφ. Στη συνέχεια, τα γραφεία του περιοδικού τέθηκαν υπό τακτική αστυνομική περιφρούρηση. Τον Ιανουάριο του 2013, το περιοδικό δημοσίευσε ένα ειδικό τεύχος αποτελούμενο από δύο τμήματα, το La Vie de Mahomet (Η Ζωή του Μωάμεθ), στο οποίο ο Charb διηγούνταν με σκίτσα τη ζωή προφήτη του Ισλάμ.

Το 2013, η Αλ-Κάιντα στην Αραβική Χερσόνησο (AQAP) εξέδωσε στο διαδικτυακό περιοδικό της, Inspire, μία λίστα έντεκα Δυτικών προσωπικοτήτων οι οποίες "καταζητούνταν ζωντανές ή νεκρές για εγκλήματα κατά του Ισλάμ", μεταξύ των οποίων βρισκόταν και ο Charb.

Το πρωινό της επίθεσης, το τεύχος n° 1177 εκδόθηκε με πρωτοσέλιδο, ένα σκίτσο του Μισέλ Ουελμπέκ το οποίο είχε σχεδιάσει ο Luz. Στο εσωτερικό του, βρισκόταν ένα από τα τελευταία σκίτσα που είχε σχεδιάσει ο Charb, το οποίο έφερε ως τίτλο «Toujours pas d'attentats en France» (Ακόμη να υπάρξει τρομοκρατική επίθεση στη Γαλλία), δείχνοντας έναν τζιχαντιστή να λέει: «Attendez ! On a jusqu'à la fin janvier pour présenter ses vœux...» (Περιμένετε, έχουμε καιρό μέχρι τα τέλη Ιανουαρίου για να εκφράσουμε τις ευχές μας).

Επίθεση

[...] δύο ένοπλοι κουκουλοφόροι [...] γέμισαν το λόμπι με πυροβολισμούς κατά την είσοδό τους. [...] Οι ένοπλοι εισέβαλαν στην αίθουσα συσκέψεων και φώναξαν το όνομά του Σαρμπ για να τον σημαδέψουν πριν ανοίξουν πυρ. Οι πυροβολισμοί διήρκεσαν πέντε έως δέκα λεπτά. Οι ένοπλοι σκόπευαν στα κεφάλια των δημοσιογράφων και τους σκότωσαν υπό μορφή εκτέλεσης. [...] μάρτυρες ανέφεραν ότι οι ένοπλοι αυτοπροσδιορίστηκαν λέγοντας ότι ανήκουν στην Αλ Κάιντα στην Υεμένη.

λήμμα «Επίθεση στα γραφεία του Charlie Hebdo», Wikipedia

